

ΑΝΑΚΩΧΗ ΣΤΟ ΒΙΕΤΝΑΜ

Υπογράφηκε η άνακωχή στό Βιέτ-Νάμ πού κερύμενε μέ τόση άγώνια όλη η γη. Μπροστά σ'ένα τόσο σημαντικό γεγονός, κάθε άλλη διεθνής εξέλιξη περνάει σέ δεύτερη μοϋρα. Τό τέλος αύτής τής Ένοπλης σύγκρουσης, πού κράτησε τόσο ώστε ού περισσότεροι νά άγνοοϋν η νά χουν ξεχάσει τό ξεκίνημα της, έγκαινιάζει μιá καινούργια έποχή στις σχέσεις ανάμεσα στις μεγάλες δυνάμεις. Θάταν σχηματικό και άπλοϊκό, για νά μή ποϋμε μιá εξαπάτηση, νά μένουμε στις φράσεις του εϋδους: "νύκη του βιετναμέζικου λαοϋ-ήττα των Άμερικάνων ίμπεριαλιστών". Η άνακωχή είναι άναμφισβήτητα και τό ένα και τό άλλο, αλλά ταυτόχρονα κάτι πολύ πιο περίπλοκο.

Ο πόλεμος του Βιέτ-Νάμ αρχίζει άμέσως μετά τό τέλος του δεύτερου παγκόσμιου πόλεμου. Είναι άπαραύτητο σήμερα νά ξεχωρίσουμε τις ιδιομορφίες του και τήν γενικώτερη σημασία του. Άποικία της Γαλλίας, η χώρα αύτή ρύχνεται στην ένοπλη πάλη για τήν έθνική της ά-

νεξαρτησία και για τήν εγκατάσταση του σοσιαλισμοϋ σέ μιá ιστορική στιγμή, όπου η μοιρασιά του κόσμου σέ ζώνες έπιρροής των μεγάλων δυνάμεων δέν είχε ακόμα τελειώσει και η είρηνική συνύπαρξη δέν είχε γίνει καθεστώς του διεθνούς πολιτικού παιχνιδιου. Η πρώτη φάση της έθνικής άπελευθέρωσης τελείωσε μέ τις συμφωνίες της Γενεύης του 1954. Σ'αύτή τήν έποχή, η Γαλλία και η Άγγλία χάνουν τις άποικιακές άυτοκρατορίες τους, η Σοβιετική Ένωση παγιώνει όριστικά τήν έπιρροή της στην Εϋρώπη και τήν Άσία μέ τήν εϋσοδο της Κίνας στον σοσιαλιστικό κόσμο, οϋ Η.Π.Α., παγκόσμιος χωροφύλακας από έδω και πέρα της ίμπεριαλιστικής τάξης πραγμάτων διδέχεται τους ξεπεσμένους άποικιοκράτες και εφαρμόζει τήν πολιτική της "συγκράτησης" έναντι στην Ε.Σ.Σ.Δ. Ο πόλεμος κερδίζεται από τους Βιέτ-Μίνχ αλλά καταλήγει στό μοϋρασμα του Βιέτ-Νάμ. Ο Βορράς έκβλομηχανίζεται ραγδαία και στήνει μιá σοσιαλιστική κοινωνική δο-

μή, ὁ Νότος παραμένει βασιικά ἄγρο-
τικὸς καὶ πέφτει κάτω ἀπὸ τὴν κυ-
ριαρχία τῶν Ἀμερικάνων. Ὁ νικη-
τὴς λαὸς τοῦ Βιέτ-Νάμ δέν πετυ-
χαίνει τὴν πλήρη ἀνεξαρτησία του.
Ἀντίθετα παραβιάζοντας τὶς συν-
θήκες τῆς Γενεύης, οἱ Η.Π.Α. ἰσχυ-
ροποιοῦν τὴν διάσπαση.

Ἡ δεύτερη φάση τοῦ ἀγῶνα ξε-
κινᾶει στὸ Νότο ἀλλὰ γρήγορα γε-
νικεύεται γιὰ νὰ φέρει ἀντιμέτω-
πους τὸ Βόρειο Βιέτ-Νάμ καὶ τοὺς
Ἀμερικάνους. Πόλεμος φονικὸς, μα-
κρὺς, ἄνισος, καταστροφικὸς γιὰ τὴν
χώρα. Τὸ διεθνές περιβάλλον ἀλλά-
ζει στὴν διάρκεια τοῦ πολέμου. Ἡ
Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ ἡ Κίνα ἐκδηλώνουν
στὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τοὺς ἀνταγωνι-
σμοὺς μεγάλης δύναμης, μεταμφε-
σμένους σὲ ἰδεολογικὲς ἀλληλοκα-
τηγορίες. Οἱ Η.Π.Α. δέν ἐξαντλοῦν-
ται βέβαια οἰκονομικά στὸν πόλεμο
αὐτό, ἀλλὰ ὑφίστανται μιὰ ἀπώλεια
γοήτρου πού ἐντείνει ἡ κοινωνική
καὶ φυλετική ἀναταραχή. Ἡ Δυτική
Εὐρώπη καταλαμβάνει προοδευτικὰ
τὴν θέση τῆς τρίτης δύναμης στὸν
κόσμο. Ἡ Ἀφρική καὶ ἡ Λατινική
Ἀμερική ἰγωνίζονται νὰ ξεπεράσουν
τὶς ἀντιφάσεις τους. Τὸ νόημα τῆς
εἰρηνικῆς συνύπαρξης, πού ἰσχυρο-
ποιεῖται ὅλο καὶ πρὸ πολὺ ἀνάμεσα
στὶς Η.Π.Α. καὶ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. δια-
σχίζει αὐτόν τόν πύνακα καὶ καθο-
ρίζει τοὺς καινούργιους διεθνεῖς

συσχετισμοὺς. Ἐτσι ὁ πόλεμος τοῦ
Βιέτ-Νάμ τελειώνει, καὶ αὐτό εἶναι
τὸ καθοριστικὸ στοιχεῖο, μέ τὴν
θέληση τῶν τριῶν μεγάλων δυνάμε-
ων καὶ, πρέπει νὰ τὸ ἀναγνωρίσου-
με, μέ τὴν ἐξάντληση τῶν βιετνα-
μέζικων μαχητικῶν ἐφεδρειῶν πού
δέν εἶχαν πιά μεγάλες δυνατότη-
τες γιὰ μιὰ νύκη πού θὰ ἐνοποι-
οῦσε τὴν χώρα τους.

Νύκη ἢ ἥττα τοῦ Βιέτ-Νάμ;

Νύκη ἢ ἥττα τῶν Η.Π.Α. ;

Στὸ στρατιωτικὸ πεδίο οὔτε τὸ
ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο. Ἀναμφισβήτητη
ὅμως ἡ ἠθική καὶ ἀνθρώπινη νύκη
τοῦ βιετναμέζικου λαοῦ, ὅσο βάρος
κι' ἂν ἔχει αὐτό στὴν πολιτική.
Αὐτὸς ὁ πόλεμος πού κατασπάραξε
τὴν ὑφήλιο τελειώνει λοιπὸν μέ
ἄμεσες συνομιλίες, μέ ὑποχωρήσεις
θελημένες ἢ ἐπιβεβλημένες. Γιὰ νὰ
μὴ κρύβουμε ὅτι εἶναι ὀλοφάνερο,
αὐτό εἶναι τὸ μεγαλύτερο μάθημα
αὐτῆς τῆς σύγκρουσης.

Μετά τὸ τέλος τοῦ πολέμου ἀρ-
χίζει ἡ πολιτικὴ πάλη. Τὸ Βιέτ -
Νάμ θὰ ἐξαφανιστεῖ ἀπὸ τὴν πρώτη
σελίδα τῶν ἐφημερίδων καὶ κάτω
ἀπὸ τοὺς προβολεῖς τῆς διεθνοῦς
πολιτικῆς θὰ μπεῖ ἡ Μέση Ἀνατο-
λή. Δέν χρειάζεται νὰ εἶναι κα-
νεὶς προφήτης γιὰ νὰ προβλέψει
ὅτι τὰ συμφέροντα τοῦ ἑνὸς καὶ
τοῦ ἄλλου θὰ ἐπιβάλλουν κι' ἐκεῖ
διαπραγματεύσεις.